

Sygn. akt IV KK 150/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

w sprawie **P. O.**

wobec którego warunkowo umorzono postępowanie o czyn z art. 278 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 23 września 2020 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść oskarżonego
od wyroku Sądu Rejonowego w B.

z dnia 8 kwietnia 2019 r., sygn. akt III K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B. .**

UZASADNIENIE

P. O. został oskarżony o to, że w dniu 5 października 2018 r. około godz. 14.20 w B. na ul. S. dokonał zaboru w celu przywłaszczenia telefonu komórkowego m-ki S. o nr IMEI (...) wraz z kartą pamięci 8GB oraz etui, powodując łącznie straty w wysokości 584 zł na szkodę K. J. , tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w B. wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2019 r., sygn. akt III K (...), przyjmując, że P. O. swoim zachowaniem spowodował straty w łącznej kwocie 630 zł, a czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi określony w art. 278 § 3 k.k., na

podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec oskarżonego P. O. warunkowo umorzył. Orzekł na podstawie art. 67 § 3 k.k. wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 630 zł na rzecz pokrzywdzonego K. J. i zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 16 kwietnia 2019 r.

Kasację od tego wyroku wniósł Prokurator Generalny. Na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. zaskarżył wyrok w całości, na niekorzyść oskarżonego P. O. , zarzucając „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego - art. 66 § 1 k.k., polegające na wydaniu wobec oskarżonego P. O. wyroku warunkowo umarzającego postępowanie karne o czyn z art. 278 § 3 k.k., pomimo braku spełnienia określonej w tym przepisie przesłanki uprzedniej niekaralności sprawcy za przestępstwo umyślne”.

Podnosząc tak sformułowany zarzut, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B. .

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja, wniesiona w dniu 16 kwietnia 2020 r., zatem przed upływem roku od daty uprawomocnienia się orzeczenia (art. 524 § 3 k.p.k.), jest zasadna w stopniu oczywistym, co przy zastosowaniu art. 535 § 5 k.p.k. pozwoliło uwzględnić ją w całości na posiedzeniu bez udziału stron.

Zgodzić się należy z Prokuratorem Generalnym, że zaskarżony wyrok jest wadliwy, gdyż zapadł z rażącym naruszeniem art. 66 § 1 k.k. Przepis ten stanowi, że sąd może warunkowo umorzyć postępowanie karne, jeżeli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy niekaranego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa.

W przypadku P. O. przynajmniej jedna z koniecznych przesłanek warunkowego umorzenia postępowania – brak uprzedniej karalności za przestępstwo umyślne –

nie była spełniona. Został on bowiem skazany za popełnienie dwóch umyślnych występków z art. 79 pkt 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 351) przez Sąd Rejonowy w C. wyrokiem z dnia 3 stycznia 2019 r., sygn. akt XI K (...), i wymierzono mu karę łączną 60 stawek dziennych po 10 zł każda. Wyrok ten uprawomocnił się z dniem 11 stycznia 2019 r. (informacja z Krajowego Rejestru Karnego - k. 81 akt sprawy), tj. przed wydaniem w dniu 8 kwietnia 2019 r. wyroku w niniejszej sprawie przez Sąd Rejonowy w B. . Zatem w dacie wyrokowania przez Sąd *meriti* P. O. nie był sprawcą niekaranym za przestępstwo umyślne.

Faktem jest, że Sąd Rejonowy orzekając w przedmiotowej sprawie dysponował datowaną 8 listopada 2018 r. informacją z Krajowego Rejestru Karnego, z której wynikało, że P. O. nie figuruje w Kartotece Karnej tego Rejestru (k. 23). Trzeba jednak zaznaczyć, że warunek uprzedniej niekaralności sprawcy za przestępstwo umyślne ma charakter obiektywny oraz bezwzględny i nie zależy od stanu wiedzy sądu rozpoznającego sprawę (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 8 kwietnia 2009 r., IV KK 408/08; z dnia 1 lutego 2011 r., IV KK 406/10; z dnia 1 czerwca 2016 r., V KK 61/16; z dnia 27 czerwca 2018 r., III KK 432/17) oraz że wydając wyrok sąd powinien dołożyć należytej staranności, aby poczynić prawidłowe ustalenia w zakresie uprzedniej karalności oskarżonego (zob. wymieniony wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2016 r., V KK 61/16). Przyjmuje się również, że zastosowanie instytucji, o której mowa w art. 66 § 1 k.k. wchodzi w rachubę, gdy sprawca jest niekarany za przestępstwo umyślne w dacie orzekania o warunkowym umorzeniu postępowania, a nie w dacie popełnienia zarzuconego mu przestępstwa (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 października 2010 r., II KK 141/10, OSNKW 2010, z. 11, poz. 102).

Stwierdzone w niniejszej sprawie naruszenie prawa jest rażące i miało istotny wpływ na treść wyroku, albowiem jego skutkiem było niedopuszczalne warunkowe umorzenie postępowania karnego wobec P. O. . W tym stanie rzeczy należało uchylić zaskarżony kasacją wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B. , który wyda orzeczenie zgodne z prawem.